

Programma 2 Meedoen in Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Dit programma is uitgewerkt in vier onderdelen: meedoen met sport, cultuur, onderwijs en werk.

Programma 2 sluit daarmee aan op programma 1, waarin het vooral gaat om meedoen op het gebied van welzijn en gezondheid.

De kracht van cultuur, sport en verenigingen

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt: een belangrijke factor voor welzijn. We zetten in op de verbinding tussen kunst, cultuur, onderwijs en het sociaal domein. Sport zorgt voor preventie, ontspanning en een gezond leven. Samen met cultuur heeft sport een positieve invloed op de persoonlijke ontwikkeling. Wij waarderen dat en dragen hieraan bij.

Bestaanszekerheid

Het hebben van werk en daarmee het meedoen in de samenleving, draagt in hoge mate bij aan het welzijn en het voorkomen van armoede. We ondersteunen de weg naar een reguliere baan, rekening houdend met de kwetsbaarheid en ontwikkelkansen.

Onderwijs voor iedereen

Gelijke kansen betekent soms ongelijk investeren; passend en bereikbaar onderwijs is essentieel. Voor gelijke kansen werken we samen met onderwijs en verenigingen.

2.1 Cultuur

Ambitie

Cultuur verrijkt, brengt mensen samen en verbindt. Het is een belangrijke factor voor het welzijn en de persoonlijke ontwikkeling van onze inwoners. Cultuur draagt ook bij aan een aantrekkelijke fysieke omgeving. Het is daarmee ook een belangrijke drager van onze toeristische en daarmee ook economische sector. We willen cultuur behouden en waar mogelijk versterken.

Relevante documenten:

- Cultuurnota
- Museumvisie
- Erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'
- Beleidsnota 'Archeologische monumentenzorg in de gemeente Winterswijk'
- Beleidsnota 'Aardkundige waarden in Winterswijk'
- Kerkervisie Oost Achterhoek

Doelstellingen

Inzetten op behoud en ontwikkeling van (fysiek) erfgoed

Activiteiten

Uitvoeringsagenda erfgoednota 'Wi-j doet 't samen'

We voeren ons erfgoedbeleid samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre uit.

Kwaliteit (toelichting)

We voeren ons erfgoedbeleid samen met de gemeenten Aalten en Oost Gelre uit en blijven inzetten op de implementatie van de Omgevingswet en het Verdrag van Faro. Cultureel erfgoed speelt een belangrijke rol bij ruimtelijke ontwikkelingen en transities, we nemen van de omgevingsvisies de identiteit van gebieden als uitgangspunt voor ruimtelijke kwaliteit.

Binnen het project *De verhalenfabriek* worden gebiedsbiografieën opgesteld voor het gehele grondgebied van Winterswijk. De laatste twee gebiedsbeschrijvingen van de buurtschappen worden momenteel uitgewerkt; de overige buurtschappen zijn al afgerond. In de kern Winterswijk is opdracht gegeven voor twee gebiedsbeschrijvingen. Na afronding hiervan resteren nog twee gebieden om het gehele grondgebied van Winterswijk te hebben beschreven.

Binnen de samenwerking Erfgoed Oost Achterhoek hebben we een uitkering ontvangen van Erfgoed & Overheid voor het actualiseren van de archeologische kaarten. Daarnaast is financiering toegekend voor het aanstellen van twee trainees, waarmee de uitvoeringskracht en kennisontwikkeling binnen het erfgoedbeleid wordt versterkt.

Ook regionaal wordt samengewerkt binnen het Cultuur- en Erfgoedpact Achterhoek. En is in februari 2026 het projectplan *Erf(goed)transformaties in de Achterhoek* bestuurlijk vastgesteld door de tien Achterhoekse gemeenten, de provincie Gelderland en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed.

Daarnaast ondersteunen wij Stichting WCL bij de uitvoering van het FARO-project *Erf(goed) van de toekomst*, dat is aangevraagd door (jong) WCL. Dit project is deelproject onder het samenwerkingsproject *Erf(goed)transformaties in de Achterhoek*. Twee van de drie piloterven bevinden zich in Winterswijk. Hiermee geven we concreet invulling aan de uitgangspunten van het Verdrag van Faro, waarbij participatie en betrokkenheid van inwoners centraal staan.

Ook zijn wij actief betrokken bij transformatieopgaven van monumenten binnen de gemeente. Een concreet voorbeeld hiervan is de Jacobskerk op de Markt in Winterswijk, waar intensief overleg heeft plaatsgevonden met adviserende partijen zoals de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en de Commissie Omgevingskwaliteit over de herbestemming. In de komende periode wordt door de initiatiefnemer gewerkt aan de aanvraag omgevingsvergunning en de voorbereiding van een aanvraag voor een financiële bijdrage van de gemeente Winterswijk, waarmee een belangrijke vervolgstap in dit transformatieproces wordt gezet.

Tot slot is de kwartiermaker cultuur en erfgoed gestart bij de Achterhoekambassadeurs.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De uitvoering van de geplande activiteiten verloopt grotendeels volgens planning.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Lokaal toereikend media-aanbod

Activiteiten

Vorming streekomroep

Gemeente Winterswijk heeft op dit moment een lokale publieke omroep: RTV Slingeland. Vanuit het Rijk is er het voornemen om per 2027 enkel nog te werken met streekomroepen per regio, in plaats van per gemeente. Voor de Achterhoek betekent dit dat er één streekomroep komt voor negen Achterhoekse gemeenten. Alle lokale publieke omroepen moeten fuseren tot één streekomroep.

Kwaliteit (toelichting)

Het stelsel, de financiering en de regelgeving rond lokale omroepen veranderen de komende jaren ingrijpend. Dit heeft gevolgen voor zowel de gemeente Winterswijk als RTV Slingeland. De huidige wettelijke zorgplicht voor gemeenten vervalt per 1 januari 2028. Vanaf dat moment wordt de basisnieuwsvoorziening bekostigd door het Rijk via één streekomroep per verzorgingsgebied. Volgens de concept-wettekst krijgen gemeenten een volwaardige adviestaak in de aanwijzingsprocedure van de streekomroep. Zij moeten onder meer adviseren over het Programmabeleid Bepalend Orgaan (PBO), het vrijwilligersbeleid, lokale samenwerking, de wijze waarop de omroep de geografische en sociaal-culturele verscheidenheid bedient en de zichtbaarheid en vindbaarheid van het media-aanbod.

De aanwijzingsprocedure voor de streekomroep start naar verwachting begin 2027. Deze procedure heeft kenmerken van een aanbesteding: alle kandidaat-omroepen moeten onder gelijke voorwaarden kunnen meedingen. De uiteindelijke aanwijzing wordt landelijk vastgesteld, waarbij het maximum aantal verzorgingsgebieden 80 blijft.

In aanloop naar deze stelselwijziging werkt RTV Slingeland samen met Regio8. Deze samenwerking is bedoeld om voorbereid te zijn op de toekomstige inrichting van het stelsel en om journalistieke capaciteit te versterken.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De gewijzigde Mediawet gaat in op 1 januari 2028. Tot die tijd blijven we de lokale omroep RTV Slingeland houden in Winterswijk.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Uitvoering cultuurnota

Activiteiten

Culturele infrastructuur bestendigen en waar mogelijk versterken

We hebben als middelgrote gemeente met centrumfunctie een rijk en divers cultureel aanbod, met een hoog voorzieningenniveau en rijk verenigingsleven. We willen onze huidige culturele infrastructuur bestendigen en waar mogelijk versterken. Onder andere door middel van meer verbinding, nauwere samenwerking en het vergroten van het culturele netwerk zetten we hierop in.

Kwaliteit (toelichting)

In februari is de eerste editie van het Cultuurcafé georganiseerd, een activiteit voor de cultuursector om elkaar te ontmoeten, het netwerk te vergroten en het krijgen van inspiratie. Deze editie vond plaats in het SKB ziekenhuis en stond in het teken van kunst, cultuur en gezondheid. Vanuit de gemeente werd informatie verstrekt over subsidiemogelijkheden. Er waren ca. 60 personen aanwezig. Daarnaast wordt gewerkt aan een digitaal platform zodat ook ontmoeting en verbinding online kan plaatsvinden.

Er wordt een haalbaarheidsonderzoek gedaan naar het huisvesten van de activiteiten van Boogie Woogie in het voormalig postkantoor.

De renovatie van theater De Storm vindt plaats in 2026.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Conform planning.

Tijd (indicator)

Stimuleren van meedoen aan kunst & cultuur

We vinden het belangrijk dat iedereen in Winterswijk kan meedoen, ook als het gaat om kunst en cultuur. Zowel actief (bijvoorbeeld door het bespelen van een instrument) als receptief (bijvoorbeeld door naar een theatervoorstelling te gaan). Kunst en cultuur dragen bij aan het welzijn en de kwaliteit van leven van onze inwoners. Samen met culturele partners zetten we hiervoor een aantal nieuwe activiteiten op.

Kwaliteit (toelichting)

Het mee kunnen doen aan kunst en cultuur is, naast de reguliere doorlopende activiteiten, extra gestimuleerd:

- Voor jongeren wordt het project Kunstbende uitgevoerd in nauwe samenwerking met Boogie Woogie.
- In het kader van Algemene Muzikale Vorming hebben ruim 1700 basisschoolleerlingen de jaarlijkse voorstelling bezocht in Boogie Woogie. Die stond dit jaar in het teken van gezonde voeding, in samenwerking met onze medewerker gezonde leefstijl.
- Tijdens het Winterswijkse Fitfestival waren er twee cultuuronderdelen: een zangworkshop en theatervoorstelling.
- De Cultuurbus voor senioren gaat dit jaar vijf keer rijden, van mei t/m september. De voorbereidingen hiervoor zijn gestart in samenwerking met Boogie Woogie en Transit Oost.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Conform planning.

Tijd (indicator)

Met kunst & cultuur toerisme versterken

Kunst en cultuur dragen bij aan het aantrekken van bezoekers naar onze gemeente. We willen met culturele activiteiten en evenementen bijdragen aan de gewenste seizoensverlenging binnen de toeristische en recreatieve sector.

Kwaliteit (toelichting)

In maart hebben de samenwerkende musea een bustoer georganiseerd voor recreatieondernemers om het museaal aanbod onder de aandacht te brengen. Dit is erg goed ontvangen. Er waren 65 aanwezigen. Daarnaast wordt een online campagne i.s.m. 100% Winterswijk ingezet.

Door stichting Ondernemen met Cultuur worden doorlopend gratis toegankelijke, culturele evenementen georganiseerd in het centrum. Voor de continuering van de evenementen dit jaar is incidenteel een aanvullende subsidie verstrekt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Conform planning.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Het huidige niveau van het culturele aanbod blijft in stand.

- De activiteiten uit de uitvoeringsagenda's zijn behaald.

Risico's

- Het aantal bezoekers blijft achter als gevolg van economische ontwikkelingen.
- Het 'vermarkten' van archeologische en aardkundige waarden lukt onvoldoende door gebrek aan capaciteit. Denk bijvoorbeeld aan de afname van het aantal vrijwilligers.
- Bij onderhoud en restauratie aan monumenten wordt het steeds moeilijker om aan vakmensen en materialen te komen. Hierdoor lopen subsidieaanvragen nog wel eens langer door. Of er zijn aanvullende kosten, doordat er extra schade ontstaat door te lang wachten op herstel.

2.2 Sport

Ambitie

Sport moet voor iedereen betaalbaar en toegankelijk zijn. Sport levert een belangrijk aandeel aan de preventiedoelen. We stimuleren mensen die weinig tot niet actief zijn tot meer bewegen.

Relevante documenten:

- Sportnota
- Lokaal sportakkoord
- Regionaal sportakkoord

Doelstellingen

Het stimuleren van mensen tot (meer) beweging

Activiteiten

Uitvoeren activiteiten Achterhoek in Beweging en lokaal sportakkoord

Achterhoek in Beweging is een netwerk van mensen en organisaties die sport en bewegen inzetten voor een inclusieve samenleving en een gezonde en uitdagende leefomgeving. Het lokale sportakkoord 'Samen actief in Winterswijk' voeren we samen met onze sportverenigingen en maatschappelijke organisaties uit.

Kwaliteit (toelichting)

Samen met Achterhoek in Beweging stimuleren we sport, bewegen en een gezonde leefstijl onder de inwoners. In het regionale Beweeg- en Sportakkoord zijn de ambities vastgelegd. In 2026 wordt ingezet op de volgende thema's: inclusie en diversiteit, vaardig in bewegen, vitaal en veilig sportklimaat, maatschappelijke waarde van topsport en sport en preventie.

We zetten ons samen in voor de ambities uit ons lokale sportakkoord 'Samen Actief in Winterswijk'. Lokaal wordt intensiever de verbinding gemaakt (sociaal domein, gezondheid, sport/cultuur, onderwijs en openbare ruimte). Sport wordt benut als preventiemiddel voor een gezonde en actieve leefstijl voor alle inwoners. In 2026 organiseren buurtsportcoaches programma's en activiteiten voor onze inwoners. Ook is er in 2026 de mogelijkheid om als initiatiefnemer subsidie aan te vragen voor een project dat betrekking heeft op één van de thema's van het sportakkoord, en dat inwoners stimuleert om in beweging te komen.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2026 wordt er gewerkt aan de thema's en ambities uit het regionale en lokale sportakkoord.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Sportvoorzieningen zijn toekomstbestendig en betaalbaar

Activiteiten

We hebben een duurzaam zwembad met een gezonde exploitatie

Wij zien het overdekte zwembad als een belangrijke voorziening voor onze inwoners. Daarom willen we graag een les-, doelgroepen- en sportbad voor Winterswijk behouden. We onderzoeken hoe we de voorziening ook op de lange termijn kunnen en willen behouden.

Kwaliteit (toelichting)

De levensduur verlengende renovatie van zwembad Jaspers, waar de raad begin 2025 toe besloten heeft, is april 2026 nagenoeg afgerond en ook is de werving van nieuwe bestuursleden gestart. Met het nieuwe bestuur wordt het opstellen van de toekomstvisie inclusief een realistische begroting opgepakt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2026 worden toekomstscenario's voor huisvesting en exploitatie voorgelegd aan de raad.

Tijd (indicator)

We hebben een eerlijk en simpel financieringssysteem voor sportverenigingen

We werken aan een nieuw en eenvoudiger financieringssysteem voor sportverenigingen.

Kwaliteit (toelichting)

In Q2 2026 wordt duidelijk wat er aan onderhouds- en schoonmaakkosten kan worden bespaard. Uniformiteit en duidelijke regels zijn het uitgangspunt, er vindt nauw overleg met de sportverenigingen plaats. Als sluitpost voor de bezuinigingen, wordt de hoogte van de accommodatiebijdrage bepaald in Q3.

De bezuinigingsmaatregelen voor de binnensport zijn in beeld en kunnen vanaf september 2026 ingevoerd worden.

Aan het pakket voor de buitensport wordt nog gewerkt. Dit pakket wordt voor Q3 ook duidelijk.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

In 2026 ligt er een nieuw financieringssysteem. Per 2027 worden de bezuinigingen gerealiseerd.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Het aantal actieve sporters blijft op het niveau van 2024. (Bron: Waarstaatjegemeente.nl)
- Het aantal maatschappelijke activiteiten bij sportverenigingen breidt zich uit.

Risico's

De risico's zijn zo divers dat ze in elk project/elke activiteit apart worden afgewogen.

2.3 Inkomen en participatie

Ambitie

Wij zorgen ervoor dat iedereen kan meedoen in de samenleving. Werk en inkomen en een goed vangnet voor bestaanszekerheid zijn hiervoor belangrijk.

We willen intergenerationele problematiek, waaronder armoede, zoveel mogelijk doorbreken. Onze ambitie is dat Winterswijk in 2040 armoedevrij is.

Relevante documenten:

- Integrale verordening sociaal domein.
- Samen aan het stuur.
- Wij Winterswijk, visie sociaal domein 2025-2033.
- Beleidsplan armoedevrij Winterswijk 2025.
- Beleidsnotitie Wet inburgering 2022.

Doelstellingen

Meedoen zonder belemmeringen

Activiteiten

Ontwikkeling eenduidige inkomenstoets voor instellingen

We willen inwoners sneller en efficiënter de juiste ondersteuning bieden door een eenduidig beeld van hun financiële situatie te krijgen, en versnippering van inkomenstoetsen bij verschillende instellingen tegen te gaan. Hiermee wordt voorkomen dat inwoners bij verschillende instellingen steeds opnieuw hun financiële situatie moeten toelichten.

Kwaliteit (toelichting)

Het Sociaal Team is al begonnen met de ontwikkeling van een uniforme toets die een duidelijk overzicht geeft van de financiële situatie van de inwoner. Aan de hand van deze toets kunnen we inwoners direct doorverwijzen naar de maatschappelijke instellingen. Ook kan het Sociaal Team verdere hulpverlening aanbieden en bijvoorbeeld doorverwijzen naar de Stadsbank of de inkomensvoorzieningen van Fijnder.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De voorbereidingen zijn inmiddels gestart. De implementatie is gepland voor het eerste kwartaal.

Eind 2026 onderzoeken we hoe deze maatregel werkt en of inwoners en maatschappelijke organisaties tevreden zijn.

Tijd (indicator)

Activeren inwoners om duurzame uitstroom uit armoede te bevorderen

We bevorderen duurzame uitstroom uit armoede door inwoners te stimuleren om actief deel te nemen aan de samenleving en ze in hun eigen kracht te zetten.

Kwaliteit (toelichting)

Er loopt een pilot bij de Voedselbank. Deze pilot gaan we evalueren en bij succes verder uitrollen naar andere initiatieven. Wij vragen onze maatschappelijke partners om aan te geven hoe zij inwoners willen laten meedoen, zodat zij vanuit hun eigen kracht bijdragen aan een drempelvrije, inclusieve samenleving en meer bestaanszekerheid.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Deze pilot is inmiddels van start gegaan.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Nieuwkomers en statushouders moeten zo goed mogelijk inburgeren

Activiteiten

Monitoring nieuwe Wet inburgering

De gemeente Winterswijk heeft het inburgeringsproces binnen de wettelijke kaders ingericht. Halfjaarlijks monitoren en evalueren we de resultaten.

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 blijft het de taak van de gemeente om de Wet inburgering 2021 uit te voeren en te monitoren.

De monitoring vindt plaats op de volgende onderdelen:

- Brede intake: klanttevredenheid.
- Persoonlijk plan Inburgering en Participatie (PIP): klanttevredenheid.
- Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP): draagt deze bij aan toeleiding naar de arbeidsmarkt?
- Financieel ontzorgen: is de gekozen werkwijze werkbaar en voorkomt het financiële problemen?
- Financiële zelfredzaamheid: leren nieuwkomers voldoende om financieel zelfredzaam te zijn/worden?
- Participatieverklaringstraject (PVT): draagt het programma voldoende bij aan het participeren in Nederland of dienen thema's en/of de groepssamenstelling aangepast te worden?
- Maatschappelijke begeleiding: zijn er verbeterpunten, loopt het ergens spaak?
- Inburgeringstraject taalaanbieders: subregionaal op inhoud en regionaal op contractniveau.
- Participatieaanbod: is er voldoende aanbod, leidt het aanbod naar (vrijwilligers)werk, meedoen in de maatschappij?

Een groot aantal inburgeraars heeft te kampen met stressklachten en/of zware psychische klachten. Ondanks inzet van consulenten en de sociaal werker is het moeilijk om deze doelgroep in een hulpverleningstraject te laten starten, met als gevolg relatief hoge uitval bij de inburgeringstrajecten.

Met name voor jongeren sloot het inburgeringsaanbod niet goed aan. Hiervoor zijn maatwerk trajecten opgestart. De voorschakelklas is zinvol gebleken en de nieuwe inburgeringsroute 'B1-Entree gaat in mei starten.

Om jongeren door te laten stromen naar werk, start het pilotproject Vakgericht Inburgering in de Z-route.

Passend participatie aanbod is moeilijk te vinden en blijft een aandachtspunt voor zowel consulenten Fijnder als maatschappelijk begeleiders.

De doorstroom van statushouders uit de Hotel- en Accommodatieregeling (HAR)/tussenvoorziening naar reguliere woningen verloopt moeizaam. Hierdoor blijven statushouders langer dan verwacht op de tijdelijke locatie, wat onvrede met zich meebrengt. Zorg dragen voor verwachtingsmanagement is van belang, evenals het zoeken naar doorstroommogelijkheden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Monitoring vindt in heel 2026 plaats. Ieder kwartaal wordt de balans opgemaakt en worden de processen indien nodig bijgestuurd.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Perspectief bieden op een betere toekomst

Activiteiten

Pilot perspectief: verbinden van re-integratie en bestaanszekerheid

We voeren een pilot uit waarin we re-integratie aan bestaanszekerheid verbinden. In de dienstverlening aan inwoners op weg naar (regulier) werk worden belemmeringen op alle leefgebieden in samenhang en parallel aangepakt.

Kwaliteit (toelichting)

Er is aandacht voor individuele inwoners met een grote afstand tot de arbeidsmarkt en veelal meervoudige problematiek. De kwaliteit wordt gewaarborgd door een lage caseload (werklast van de professional), veel aandacht en samenwerking met maatschappelijke instellingen.

De pilot moet nog uitgewerkt worden, dat kan zodra de raad de begroting met daarin de benodigde formatie voor de pilot heeft vastgesteld. Vervolgens kunnen we aan de slag. In het plan van aanpak van de pilot worden doelstellingen en randvoorwaarden benoemd. Deze formuleren wij met Fijnder, lokale werkgevers en het sociaal team. Het wegnemen van belemmeringen om te participeren in de samenleving is het belangrijkste doel. Participeren kan door aan het werk te gaan, maar ook vrijwilligerswerk is een mogelijkheid.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het plan van aanpak volgt in het eerste kwartaal van 2026.

Tijd (indicator)

Nazorg schuldhulpverlening

We bieden na afloop van het schuldhulpverleningstraject nazorg, om terugval te voorkomen en financiële zelfredzaamheid duurzaam te bevorderen.

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 continueren wij voor iedereen die dat nodig heeft nazorg in na een schuldhulpverleningstraject. We werken samen met professionele hulpverleners van de Stadsbank Oost Nederland. Aan het eind van het traject voert de Stadsbank of Humanitas een uitstroomgesprek met de inwoner. Na een aantal maanden vindt een peilmoment plaats. De Stadsbank neemt contact op met de inwoner en kan zo nodig 'warm doorverwijzen' naar een medewerker vroegsignalering van de gemeente of naar Humanitas.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Start in het eerste kwartaal van 2026, met een uitstroomgesprek en peilmoment.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

Voorkomen van armoede en schulden

Activiteiten

Stimuleren van financiële educatie op scholen

We stimuleren scholen om lessen te geven over financiën.

Kwaliteit (toelichting)

In 2026 bieden we iedere school een aanbod doen voor financiële educatie in alle klassen. Wij stimuleren basisscholen deel te nemen aan landelijke initiatieven, zoals de Week van het geld. Ook wijzen wij scholen op subsidies en financiële educatieprogramma's.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

2026.

Tijd (indicator)

Vroegsignalering schulden

Schulden worden vroegtijdig gesignaleerd. Zo voorkomen we hoge schulden.

Kwaliteit (toelichting)

Op basis van signalen van zorgverzekeraars, energiebedrijven, woningverhuurders en drinkwaterbedrijven (de zogenaamde signaalpartners), benaderen we onze inwoners met betaalachterstanden proactief door hen hulp aan te bieden.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Doorlopend.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Het aantal bijstandsgerechtigden blijft op het niveau van 2022.
- We komen uit met het rijksbudget voor het betalen van bijstandsuitkeringen.

Risico's

- De economie verslechtert, waardoor er meer mensen een beroep doen op een bijstandsuitkering.
- Door de hoge inflatie groeit het aantal mensen met problematische schulden.
- De financiële compensatieregeling van het Rijk voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen wordt niet verlengd, terwijl we nog wel Oekraïners opvangen.

2.4 Educatie

Ambitie

Onderwijs is essentieel voor iedereen. Daarom werken we, samen met onderwijs en verenigingen, aan gelijke kansen. We bouwen onderwijsvoorzieningen conform het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP). Duurzaam, met goede ventilatie en groene schoolpleinen.

Relevante documenten:

- Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2021-2037.
- Beleidsnotitie Voor- en Vroegschoolse Educatie.

Doelstellingen

Onderwijshuisvesting wordt uitgevoerd conform het Integraal Huisvestingsplan

Activiteiten

Uitvoeren Integraal Huisvestingsplan (IHP) scholen

Onderwijs, kinderopvang, belangenverenigingen en de gemeente voeren het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2021-2037 uit. We zijn gestart met de school in het Woold en vrije school De Esch.

De ontwikkeling van andere scholen uit de eerste fase is bij de besluitvorming over de begroting eind 2023 tijdelijk uitgesteld. Samen met betrokken partijen werkt de gemeente aan een actualisatie van het IHP en de bijbehorende planning.

Kwaliteit (toelichting)

De ontwikkeling van de buurtschapsschool in 't Woold wordt in bouwteamverband gerealiseerd; dit team is inmiddels samengesteld. Het bestuur van vrije school De Esch een verzoek tot verstrekking van een voorbereidingskrediet ingediend. Daarmee wordt de start van het renovatie traject gemarkeerd. Ook wordt de realisatie van het Integraal Kindcentrum (IKC) Zuid-West opnieuw opgestart. De betrokken scholen zijn De Korenburg, De Schakel en Julianaschool. Tot slot wordt de evaluatie van het IHP samen met betrokken partijen nog voor de zomer van 2026 opgepakt.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Nadat de begroting is vastgesteld, stellen we samen met betrokken partijen een geactualiseerde planning op.

Tijd (indicator)

Doelstellingen

We bevorderen kansengelijkheid

Activiteiten

Aanpak laaggeletterdheid

De Rijksoverheid heeft als doel laaggeletterdheid terug te dringen.

Kwaliteit (toelichting)

In de Achterhoek kan iedere volwassene die ondersteuning kan gebruiken bij basisvaardigheden en moeite heeft met lezen, schrijven en/of rekenen, een passend leertraject volgen. Het verbeteren van basisvaardigheden (taal, rekenen en werken met digitale apparaten) draagt bij aan een betere gezondheid, een betere arbeidsmarktpositie en financiële zelfredzaamheid.

De afgelopen jaren is geïnvesteerd in een infrastructuur en samenwerking om de doelgroep, met name mensen met Nederlands als eerste taal, te bereiken. Onze inzet blijft gericht op het behouden en verder ontwikkelen hiervan. Hiertoe is in 2025 het regioplan 'Aanpak basisvaardigheden' opgesteld.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

Het regioplan 'Aanpak basisvaardigheden' wordt vanaf 2026 uitgevoerd.

Tijd (indicator)

Uitvoeren Notitie Lokale Educatieve Agenda gemeente Winterswijk 2025-2033

Onderwijs, kinderopvang en de gemeente Winterswijk bevorderen samen de kansengelijkheid, talentontwikkeling, inclusie en het welzijn voor alle kinderen van nul tot achttien jaar in Winterswijk. Dit is afgesproken in de Notitie Lokale Educatieve Agenda Winterswijk 2025-2033.

Kwaliteit (toelichting)

In het kader van het uitvoeringsprogramma bij de Notitie Lokale Educatieve Agenda Winterswijk 2025-2033 start het bestuurlijke overleg in september 2025 met de uitvoering van de doelen uit de notitie. In de periode 2025-2033 werken we aan de volgende doelen:

- We zetten ons in voor gelijke kansen en talentontwikkeling voor alle kinderen van nul tot achttien jaar. We werken aan het voorkomen van onderwijsachterstanden, ondersteunen kinderen in armoede, bieden een rijk naschools aanbod, stimuleren het behalen van een startkwalificatie en versterken basisvaardigheden.
- We bevorderen inclusie voor alle kinderen van nul tot achttien jaar door te werken aan gelijke onderwijskansen, het tegengaan van segregatie en het stimuleren van integratie. Ieder kind krijgt toegang tot kinderopvang en onderwijs in de buurt. Ook zetten we in op een sterke ketenaanpak voor zorg en veiligheid, zodat ondersteuning goed op elkaar aansluit.
- We bevorderen het welzijn van alle kinderen van nul tot achttien jaar door onderwijs sterker te verbinden met kunst, cultuur en sport, en door in te zetten op weerbaarheid en mentale gezondheid. We versterken de samenwerking tussen ouders, school en omgeving en zorgen voor een veilige en ondersteunende schoolomgeving met passende zorg.

Kwaliteit (indicator)

Tijd (toelichting)

De doelen uit de Notitie Lokale Educatieve Agenda Winterswijk worden uitgevoerd in de periode van 2025 tot en met 2033.

Tijd (indicator)

Indicatoren

- Het aantal mensen dat deelneemt aan alfabetiseringstrajecten stijgt ten opzichte van 2024.
- De voortgang van de (ver)bouw van scholen gaat volgens planning van de eerste fase van het Integraal Huisvestingsplan.

Risico's

- Integraal Huisvestingsplan: stijgende bouwkosten.

Financiële afwijkingen programma 2

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Begroting 2026	Mutaties Prognose 2 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Stand voor Prognose 1 2026	Mutaties Prognose 1 2026	Prognose 1 2026
Baten						
2.1 Cultuur						
5.5 Cultureel erfgoed	77	0	0	77	0	77
5.6 Media	0	0	42	42	0	42
Totaal 2.1 Cultuur	77	0	42	119	0	119

Exploitatie	Begroting 2026	Mutaties Prognose 2 2025	Mutaties Jaarrekening 2025	Stand voor Prognose 1 2026	Mutaties Prognose 1 2026	Prognose 1 2026
2.2 Sport						
5.1 Sportbeleid en activering	185	0	0	185	-185	0
5.2 Sportaccommodaties	838	0	0	838	0	838
Totaal 2.2 Sport	1.023	0	0	1.023	-185	838
2.3 Inkomen en participatie						
6.3 Inkomensregelingen	10.262	0	0	10.262	1.386	11.648
6.4 WSW en beschut werk	1.096	0	329	1.425	273	1.698
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	751	751
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	11.358	0	329	11.687	2.410	14.097
2.4 Educatie						
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.100	0	367	1.467	0	1.467
Totaal Baten	13.558	0	738	14.296	2.226	16.522
Lasten						
2.1 Cultuur						
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.872	0	0	1.872	40	1.912
5.4 Musea	230	0	0	230	0	230
5.5 Cultureel erfgoed	529	0	15	543	0	543
5.6 Media	678	0	42	720	0	720
Totaal 2.1 Cultuur	3.308	0	57	3.365	40	3.405
2.2 Sport						
5.1 Sportbeleid en activering	1.081	0	83	1.164	-185	979
5.2 Sportaccommodaties	3.115	0	0	3.115	-334	2.781
Totaal 2.2 Sport	4.196	0	83	4.279	-519	3.759
2.3 Inkomen en participatie						
6.3 Inkomensregelingen	19.077	48	0	19.124	1.386	20.510
6.4 WSW en beschut werk	5.997	0	329	6.327	273	6.600
6.5 Arbeidsparticipatie	590	0	0	590	751	1.340
Totaal 2.3 Inkomen en participatie	25.664	48	329	26.040	2.410	28.451
2.4 Educatie						
4.2 Onderwijshuisvesting	1.801	0	37	1.838	-266	1.571
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.359	0	367	2.726	2	2.727
Totaal 2.4 Educatie	4.159	0	404	4.563	-265	4.298
Totaal Lasten	37.326	48	873	38.247	1.667	39.913
Storting						
2.4 Educatie						
4.2 Onderwijshuisvesting	18.332	0	0	18.332	0	18.332
Gerealiseerd resultaat	-42.101	-48	-135	-42.283	559	-41.724

Cultuur

Er zijn geen mutaties > € 50.000 geweest.

Sport

Zoals in programma 1 bij het beleidsveld Volksgezondheid al aangegeven zijn de GALA-budgetten ontschot en worden nu volledig verantwoord binnen dat beleidsveld. In dit beleidsveld werden twee onderdelen verantwoord, te weten de combinatiefunctie en het lokaal sportbeleid. Door de verschuiving naar het beleidsveld Volksgezondheid binnen programma 1 zijn hiermee de verlaging van de baten en lasten grotendeels verklaard.

Inkomen en participatie

Door een 3-tal budgetneutrale wijzigingen zijn de baten en lasten met € 2.410.000 toegenomen.

Het gaat om de volgende 3 posten:

• Verhoging Rijksbudget Algemene Bijstand (BUIG)	€ 1.386.000 V
• Verhoging Rijksbudget Inburgeringsvoor- zieningen	€ 273.000 V
• Verhogen HAR- budget	€ 751.000 V

Het Rijk heeft het voorlopige budget voor de BUIG en Inburgeringsvoorzieningen voor 2026 hoger beschikt dan in de begroting 2026 is opgenomen. In beide gevallen worden de inkomstenposten en uitgavenposten met hetzelfde bedrag verhoogd. Het beschikbare budget voor de HAR (tussenvoorziening huisvesting statushouders) voor 2026 e.v. was nog niet in de begroting opgenomen. Het bedrag staat gereserveerd op de post Vooruitontvangen.

Educatie

Er zijn geen mutaties > € 50.000 geweest.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Er zijn geen mutaties geweest.

